

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีต่อครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 ใน 65 โรงเรียน จำนวน 2,550 คน เป็น ผู้บริหาร 65 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร 144 คน ครูปฏิบัติการสอน 2,341 คน (สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด, 2544 : 38-41)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูสายปฏิบัติการสอน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 334 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ดังนี้

1.2.1 แบ่งชั้นภูมิ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งหมด 65 โรงเรียน เป็น 3 ชั้นภูมิ โดยใช้ปริมาณนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งที่กรมสามัญศึกษา (2543 : 25) กำหนด ดังนี้

- 1) ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีจำนวน 12 โรงเรียน
- 2) ขนาดกลาง มีจำนวน 40 โรงเรียน
- 3) ขนาดเล็ก มีจำนวน 13 โรงเรียน

1.2.2 สุ่มตัวอย่างครู ดังนี้

- 1) ผู้บริหาร ได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 65 คน
- 2) ผู้ช่วยผู้บริหารและครูสายปฏิบัติการสอน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (อ้างในประยูร อาษานาม, 2541) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 269 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาด โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	จำนวน ครู	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยและครู ปฏิบัติการสอน		รวม	
			ประ ชากร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่มตัว อย่าง
ใหญ่และ ใหญ่พิเศษ	12	1,065	12	12	1,053	114	1,065	126
กลาง	40	1,270	40	40	1,230	133	1,270	173
เล็ก	13	215	13	13	202	22	215	35
รวม	65	2,550	65	65	2,485	269	2,550	334

จากตารางที่ 1 การสุ่มอย่างง่ายเฉพาะผู้ช่วยผู้บริหารและครูสายปฏิบัติการสอน กระทำ โดยใช้ขนาดโรงเรียน ซึ่งมีอยู่ 3 ขนาด คิดเฉลี่ยจาก ตาราง Krejcie และ Morgan จะได้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนแต่ละขนาด ดังนี้

1. ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จะได้กลุ่มตัวอย่างรวม 126 คน
2. ขนาดกลาง ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 173 คน
3. ขนาดเล็ก ได้กลุ่มตัวอย่าง รวม 35 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ(Check List) และแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวความคิดจากตำรา เอกสาร รายงาน และผลการวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน และตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามผลกระทบจากการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีต่อครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 ด้านการเรียน การสอนด้านครอบครัว ด้านตนเอง ด้านเจตคติต่ออาชีพครูซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ (Likert type) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามกรอบผลกระทบต่อครูอยู่ 4 ด้าน คือ

1. ด้านการเรียนการสอนจำนวน 10 ข้อ
2. ด้านครอบครัว จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านตนเอง จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านเจตคติอาชีพครู จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบตรวจสอบรายการ
3. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า
4. สร้างแบบสอบถามนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

(Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 นายบัณฑิต ประสิทธิ์นอก กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนพลาญชัยพิทยาคมจังหวัดร้อยเอ็ด

5.2 นายปรีดา รามะนา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนเสถภูมิพิทยาคม จังหวัดร้อยเอ็ด

5.3 นายวุฒิคุณ ดวงอ่อนนาม กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียน เชียงใหม่ประชานุสรณ์ จังหวัดร้อยเอ็ด

5.4 นายเพิ่มพูล ร่มศรี กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)ศึกษานิเทศก์ ระดับ 6 สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

8.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน (Pearson) ซึ่งทุกข้อผ่านเกณฑ์คัดเลือกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .30 ถึง .78

8.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 93) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือ จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคามไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย พร้อมแนบหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์ เช่นกัน

3. ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 60 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ 10 โรงเรียน ขนาดกลาง 40 โรงเรียน ขนาดเล็ก 10 โรงเรียน และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 5 โรงเรียน จนได้แบบสอบถามครบสมบูรณ์
4. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอบคุณไปยังทุกโรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและผลกระทบจากการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีต่อครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 ด้านการเรียนการสอน ด้านต่อครอบครัว ด้านต่อตนเอง และด้านเจตคติต่ออาชีพครู
2. ให้คะแนนแบบสอบถาม แบบประมาณค่าห้าค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลกระทบจากการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีต่อครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 ด้านการเรียนการสอน ด้านต่อครอบครัว ด้านต่อตนเอง และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

คำตอบ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. วิเคราะห์ระดับความผลกระทบจากการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีต่อครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 ด้านการเรียนการสอน ด้านต่อครอบครัว ด้านต่อตนเอง และด้านเจตคติต่ออาชีพครู แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อหาระดับผลกระทบ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 111)

ค่าเฉลี่ย	ระดับผลกระทบ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบจากการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีต่อครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2544 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน และตำแหน่ง โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวน (F-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1. สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-Total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

6.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach

6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

6.3.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบ ที (t-test)

6.3.2 การทดสอบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบ F (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของ R.A. Fisher โดยใช้เทคนิค LSD (Least-Significant Different) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2543 : 314)